

Sygn. akt III KK 379/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Józef Szewczyk (sprawozdawca)

SSN Jarosław Matras

Protokolant Jolanta Włostowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Barbary Nowińskiej
w sprawie J. K.

oskarżonego z art. 200 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 4 grudnia 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Okręgowego w S. na niekorzyść oskarżonego
od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 25 czerwca 2013 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w S.

z dnia 28 marca 2013 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 28 marca 2013 r., oskarżony J. K.
uznany został za winnego tego, że w okresie między czerwcem a sierpniem 1998 r.

w S. poprzez dotykanie narządów płciowych M. B., pocieranie jej ręką swoich narządów płciowych doprowadził małoletnią poniżej lat 15 M. B. do poddania się innej czynności seksualnej, to jest występku z art. 200 § 1 k.k. i za to na podstawie powołanego przepisu oraz art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 §1 pkt 1 k.k. skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 4 lat próby.

Ponadto na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzono oskarżonemu karę grzywny w ilości 100 stawek dziennych, ustalając wartość jednej stawki na kwotę 100 złotych.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył obrońca J. K., który w apelacji zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na uznaniu, iż ujawnione w sprawie dowody w postaci zeznań M. B. pozwalają na stwierdzenie, że oskarżony jest sprawcą przestępstwa z art. 200 § 1 k.k., podczas gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym zeznań świadków i wyjaśnień oskarżonego, dokonana z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego prowadzi do wniosku, że oskarżony przestępstwa tego nie popełnił.

Autor apelacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego.

Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 25 czerwca 2013 r., po rozpoznaniu apelacji, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oskarżonego J. K. uniewinnił od popełnienia przypisanego mu czynu.

Od przedstawionego wyroku Sądu odwoławczego kasację wywiódł Prokurator Okręgowy w S.

Zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego J. K., zarzucając orzeczeniu rażące naruszenie prawa, które mogło mieć wpływ na treść wyroku, tj. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 k.p.k. i art. 7 k.p.k. polegające na tym, że w sytuacji, kiedy Sąd odwoławczy orzekł w sprawie merytorycznie odmiennie niż Sąd I instancji, rozstrzygnięcie Sądu odwoławczego nie odpowiada kryteriom wynikającym z treści wymienionych przepisów, bowiem nie wskazuje wyczerpująco, które fakty uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych za wiarygodne i co za

tym idzie, nie zawiera ono wszechstronnego odniesienia się do wszystkich faktów i okoliczności mających znaczenie w sprawie, w zakresie oceny prawnej zachowania oskarżonego odnośnie przypisanego mu przez Sąd Rejonowy przestępstwa z art. 200 § 1 k.k., a poza jego oceną pozostały w szczególności fragmenty zeznań pokrzywdzonej oraz zeznań M. B., M. W. i M. ., jak również treść opinii biegłej psycholog, które wskazują na to, że oskarżony J. K. miał wiedzę co do wieku M. B. oraz, że doprowadził ją do poddania się innej czynności seksualnej, co w konsekwencji spowodowało ocenę materiału dowodowego z naruszeniem zasady określonej w art. 7 k.p.k.

Oskarżyciel publiczny wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w S. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 437 § 2 k.p.k. sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie orzekając odmiennie co do istoty, jeżeli pozwalają na to zebrane w sprawie dowody. W takim przypadku, tj. gdy orzeka merytorycznie, zmieniając ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę wyroku sądu I instancji lub uniewinnia oskarżonego, dokonując odmiennej oceny prawnej jego działania, powinien przedstawić szczegółową analizę materiału dowodowego, a w szczególności wykazać, dlaczego dowody stanowiące podstawę dotychczasowych ustaleń na wiarę nie zasługują. Uzasadnienie wyroku winno wtedy spełniać wymagania stawiane uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2005 r., IV KK 335/04, OSNKW 2005, z. 4, poz. 36).

Wskazanym wymogom nie sprostał Sąd Okręgowy w S. i to w stopniu rażącym. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku zostało sporządzone niezgodnie z treścią art. 424 §1 k.p.k., bowiem nie wskazuje, które fakty Sąd uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych za wiarygodne. Co gorsza uzasadnienie wyroku Sądu odwoławczego jest fragmentami niezrozumiałe i wewnątrznie sprzeczne. Na początku Sąd stwierdza, że zeznaniom pokrzywdzonej nie można odmówić konsekwencji, żeby dalej wskazać, że Sąd Rejonowy dostrzegł różnice w zeznaniach pokrzywdzonej na różnych etapach postępowania karnego, ale je

niesłusznie zbagatelizował. Sąd Okręgowy w S. wytykając Sądowi I instancji błędną ocenę dowodów, uchylił się od kompleksowej oceny zeznań M. B., poza jego oceną pozostały też wspierające treść zeznań pokrzywdzonej dowody z zeznań [...], jak i z opinii biegłej psycholog. Sąd odwoławczy wywodzi, że „kluczowe dla odpowiedzialności karnej oskarżonego, za zarzucane mu przestępstwo było też udowodnienie, iż obejmował zamiarem małoletniość M. B. i to poniżej 15 roku jej życia” oraz „zdaniem Sądu Okręgowego wizerunek twarzy pokrzywdzonej zawarty na karcie 78 akt nie pozwala na jednoznaczne przyjęcie jak Sąd I instancji, nie można było zakładać, że ma więcej niż 13 lat” (s. 3 uzasadnienia). Zacytowana myśl sugeruje, jakoby pomimo wcześniej przytoczonych uwag krytycznych podważających wiarygodność zeznań pokrzywdzonej, Sąd odwoławczy na podstawie jej zeznań jednak ustalił, iż oskarżony dopuścił się innej czynności seksualnej wobec M. B. Jednakże wygląd i zachowanie pokrzywdzonej („zainteresowanie znajomym matki, młodym mężczyzną w towarzystwie również drugiego atrakcyjnego, i to w lokalu” s. 4 uzasadnienia SO) zdaniem Sądu odwoławczego nie pozwalają na jednoznaczne przypisanie J. K. przestępstwa seksualnego wykorzystania małoletniej w rozumieniu art. 200 § 1 k.k.

Zaprezentowane stanowisko wymaga powtórnej wnikliwej analizy, gdyż treść zeznań świadków [...] oraz załączona do akt fotografia pokrzywdzonej (k. 78) wskazują, że w okresie od czerwca do sierpnia 1998 r. M. B. nie wyglądała na osobę mającą więcej niż 15 lat. Obowiązkiem sądu II instancji jest wnikliwe rozważenie wszystkich dowodów i ich przeanalizowanie.

W opisanej sytuacji, skoro ocena dowodów została przez Sąd Okręgowy w S. przeprowadzona z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów o jakiej mowa w art. 7 k.p.k., przy czym ocenie nie poddano wszystkich okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej (art. 410 k.p.k.), to Sąd Najwyższy uwzględnił kasację Prokuratora Okręgowego i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. orzekł jak w wyroku.